

1. Napíš, čo sú deriváty uhľovodíkov (2b): _____

2. Doplň do viet slová tak, aby boli vety správne (5b):

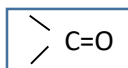
Halogénderiváty sú deriváty uhľovodíkov, v ktorých je charakteristikou skupinou atóm _____, napr. _____, _____, _____ alebo _____. Halogénderiváty sa kvôli svojim účinkom na životné prostredie zaraďujú medzi _____. Najznámejším halogénderivátom je _____, ktorý sa v minulosti používal pri narkózach, v súčasnosti ako rozpúšťadlo a má rakovinotvorné účinky.

3. Podčiarkni v každej vete správne tvrdenie (5b):

- a) Kyslíkaté deriváty uhľovodíkov majú v charakteristickej skupine vždy atóm **dusíka / kyslíka**.
- b) Deriváty uhľovodíkov s charakteristickou skupinou – OH nazývame **alkoholy / ketóny**.
- c) Najjednoduchší alkohol je **metanol / etanol**.
- d) Hlavnou zložkou alkoholických nápojov je hydroxyderivát **metanol / etanol**.
- e) Metanol aj etanol sú **jedovaté látky, nervové jedy / pre človeka neškodné**.

4. Napíš, akým spôsobom sa vyrába etanol a na čo sa používa (2b):

5. Deriváty uhľovodíkov, ktoré obsahujú charakteristickú skupinu

- a) nazývame karbonylové zlúčeniny
- b) nazývame karboxylové zlúčeniny
- c) patria tu aldehydy a ketóny
- d) patria tu karboxylové kyseliny

(2b)

6. Prirad' k názvu zlúčeniny jej typické vlastnosti (3b):

- a) formaldehyd   1. tuhý lieh, vzniká z etanolu, výroba farbív, liekov
- b) acetaldehyd   2. súčasť odlakovača a riedidiel, bezfarebná horľavá kvapalina, tvorí sa pri cukrovke
- c) acetón (dimetylketón)   3. vzniká z metanolu, konzervačná látka, použitie pri výrobe nábytku, jedovatý

